

33-482

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMA

„TITKOS”

Dok. sz.: 33-482/1955.

A Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának 14/1955. sz. határozata
és annak végrehajtási utasítása

A BELÜGYMINISZTERIUM KIADVÁNYA
1955.

4. 2 (3. sorozat)

4. kiadás

lyld-ber leucoslas
Dr. GRTK. KETO, (Tör) név
1970. X. 15-én Kécskés-Imre
d. pl.

4. 2 (2. sorozat)
4. dobor

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERIUMA

A MINISZTERI MECSZÖNT
az 1955. évi LXXV. TITKOSI §-ára
figyelemmel

Ikt.sz.: 33—482/1955.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának
14/1955. számú határozatára vonatkozó
„Végrehajtási Utasítást”

Jóváhagyom!

Piros László altbgy, s. k.
belügyminiszter.

**A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának
14/1955.sz. határozata és annak végrehajtási utasítása
a Belügyminisztérium tiszti állományának
szolgálatáról**

A BELÜGYMINISZTERIUM KIADVÁNYA
1956.

A vastagbetűs szedés az Elnöki Tanács Határozatának, a normál szedés a Belügyminiszter Végrehajtási Utasításának szövegét jelzi.

Jelölések:

H. = Népköztársaság Elnöki Tanácsának határozata.

U. = Belügyminiszter Végrehajtási Utasítása.

Ikt.sz.: 2—10/6/1956.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

6. számú

TISZTI PARANCSA.

Budapest, 1956. február 1-én.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1955. évi 14/1955. számú határozatát a Belügyminisztérium tiszti és tábornoki állományának szolgálatáról, valamint e határozat végrehajtási utasítását kiadom.

Az Elnöki Tanács 1955. évi 14. számú törvényerejű határozata szabályozza a tiszti és tábornoki szolgálat legalapvetőbb kérdéseit. A törvény erejével határozza meg és ezzel a törvényesség szilárd alapjára helyezi a tisztek és tábornokok jogait és kötelességeit. Ezért joggal tekinthetjük e nagyfontosságú határozatot a **tiszti szolgálat törvényének**.

Az Elnöki Tanács e határozatából világosan kidomborodik, hogy Pártunk, Kormányunk és dolgozó népünk megbecsüli a Belügyminisztérium dolgozóit és igen nagy jelentőséget tulajdonít a tiszti szolgálatnak.

A Belügyminisztérium valamennyi tisztje jó munkájával, politikai és szakmai tudásának állandó emelésével, fegyelmezett és erkölcsileg szilárd magatartásával bizonyítsa be, hogy méltó Pártunk, Kormányunk és dolgozó népünk bizalmára.

A határozat ismertetésével kapcsolatban

MEGPARANCSOLOM:

1. A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1955. évi 14. sz. határozatát, valamint e határozat végrehajtási utasítását a vezetők (parancsnokok) alaposan tanulmányozzák és tiszti gyűléseken ismertessék az egész tiszti állománnyal 1956. március 1-ig.
2. A Személyzeti Főosztály központilag szervezze meg a Belügyminisztérium egész személyzeti apparátusa számára e határozat külön oktatását, továbbá más minisztériumoknál és szerveknél dolgozó belügyi tisztek számára e határozat ismertetését 1956. február 20-ig.

Piros László s. k.
államvédelmi altábornagy,
belügyminiszter.

A Belügyminisztériumnak a szocializmus építése során jelentős feladatokat kell megoldani.

A Belügyminisztérium feladatát a Párthoz, a Magyar Népköztársasághoz és a dolgozó néphez hű, önfeláldozó tiszti állománnyal tudja eredményesen végrehajtani. A Belügyminisztérium tisztjének lenni nagy megtiszteltetés, de ez egyúttal áldozatos munkára kötelez. A Belügyminisztérium tiszti állománya a Párt, a Kormány és a nép bizalmát azzal szolgálja, ha minden erejével, képességével, ha kell, élete feláldozásával győzelemre segíti a szocializmus felépítését hazánkban.

A Belügyminisztérium tiszti állományának alapvető kötelességeit és jogait, valamint szolgálati viszonyát a jelen határozatban foglalt rendelkezések határozzák meg.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

H. 1. A Belügyminisztérium tiszti állományába csak politikailag és erkölcsileg megbízható, a szolgálat ellátására megfelelő rátermettséggel és képességgel rendelkező, egészségileg alkalmas személy tartozhat.

A Belügyminisztérium tiszti állományába tényleges (sorköteles) katonai szolgálatot teljesített, vagy az alól mentesített személy vehető fel. A tényleges katonai szolgálatukat még le nem töltött sorköteles személyek felvétele a belügyminiszter engedélyével a honvédelmi miniszterrel egyetértésben történhet.

Nők felvételére ez utóbbi követelmények nem vonatkoznak.

A Belügyminisztérium tiszti állományába való felvétel részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.

U. 1. A belügyi szervek kötelékébe kinevezett tisztek szolgálatba lépésük előtt kötelesek szolgálati esküt tenni. Az eskütételről egységes minta alapján „eskütételi jegyzőkönyv“-et kell készíteni és aláírni, és azt 3 napon belül meg kell küldeni az illetékes káder szervnek a tiszt kinevezési okmányaihoz való csatolás végett.

A kinevezett tisztről szolgálatba lépése alkalmával a személyzeti nyilvántartási utasítás szerint személyi nyilvántartó lapot és szolgálati adatlapot kell kiállítani. A bejegyzett adatok helyességét bemutatott személyi okmányok alapján kell ellenőrizni.

A nyilvántartásba vétellel egyidőben a kinevezett tiszt személyi igazolványába be kell jegyezni a munkahely változást. E bejegyzés aláírására a káderosztály vezetője jogosult. (A B. M. központi szerveinél a Személyzeti Főosztály Igazolvány Csoportjának vezetője.)

A kinevezési parancs alapján a kinevezett tisztet el kell látni szolgálati igazolvánnyal.

A kinevezett tiszt szolgálatba lépését — az eskütételt követően — a vezető közölje az illetékes pénzügyi szervekkel. Egyidejűleg gondoskodnia kell az anyagi szerveken keresztül a kinevezett tiszt felszereléssel való ellátásáról és szolgálatának megkezdéséről.

A belügyi szervek kötelékébe kinevezett tiszteket szolgálatuk megkezdése után, beosztásuk jellegétől függően — és a szolgálati titok követelményeinek szem előtt tartásával — fokozatosan ki kell oktatni a belügyi beosztottak számára kötelező magatartásra, feladataik ellátására és a szolgálati titok megőrzésére, továbbá meg kell velük ismertetni a tiszti szolgálattal kapcsolatos rendelkezéseket.

A felvétel és kinevezés részletkérdéseit külön utasításban szabályozom.

- H. 2. A Belügyminisztérium fegyveres és rendészeti szerveinek tiszti állománya az
- Államvédelem,
Határőrség és Belső Karhatalom,
Rendőrség,
Légoltalom,
Büntetésvégrehajtás és az
Állami Tűzoltóság
- tisztjeiből tevődik össze.
- H. 3. Az államvédelem, a rendőrség, a légoltalom, a büntetésvégrehajtás és az állami tűzoltóság tiszti állományába a következők kerülhetnek:
- a) azok, akik az előírt tisztképző iskolát, vagy tanfolyamot eredményesen elvégezték,
 - b) azok a tiszthelyettesek, akik a szolgálat ellátása terén elért eredményeik és rátermettségük alapján tiszti kinevezésre méltóak,
 - c) azok, akik más munkaterületeken végzett tevékenységük alapján tiszti beosztásba alkalmasak és a B. M. szerveihez felvételt nyernek.
- H. 4. A Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a légoltalom csapatalakulatainak tiszti állománya összetevődik:
- a) azokból, akik a Néphadsereg fegyvernemi tisztképző vagy magasabb katonai iskoláját, illetve a Határőrség és Belső Karhatalom, vagy a légoltalom tisztképző iskoláját, vagy tanfolyamát eredményesen elvégezték,
 - b) azokból a tiszthelyettesekből, akik tényleges szolgálatuk leteltével, vagy továbbszolgálatuk ideje alatt tiszti kinevezéshez szükséges iskola, vagy tanfolyam anyagából sikeres vizsgát tettek.
- H. 5. A Belügyminisztérium tiszti állományában a legalacsonyabb tiszti rendfokozat az alhadnagy.
- A Belügyminisztérium egymást követő tiszti, főtiszti és tábornoki rendfokozatai a következők:

Beosztott tisztek:

alhadnagy,
hadnagy,
főhadnagy,
százados.

Főtisztek:

őrnagy,
alezredes,
ezredes.

Tábornokok:

vezérőrnagy,
altábornagy,
vezérezredes.

A tiszti rendfokozatot a fegyveres és rendészeti szervhez való hovatartozás megjelölésével kell használni. (Államvédelem, Határőrség és Belső Karhatalom (áv.), Rendőrség (r.), Légoltalom (lg.), Büntetésvégrehajtás (bv.), Állami Tűzoltóság (tű.).

- H. 6. Az egyes tiszti rendfokozatokra megállapított felső korhatár a Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom csapatalakulatainál a következők:

alhadnagy, hadnagy	30 év
főhadnagy	35 év
százados és őrnagy	40 év
alezredes	45 év
ezredes	50 év
vezérőrnagy és magasabb rendfokozatú	60 év

Az egyes tiszti rendfokozatok felső korhatárát a Belügyminisztérium összes többi szerveinél — a beosztási helyek jellegétől függően — a belügyminiszter határozza meg, ez azonban nem lehet alacsonyabb, mint a Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom csapatalakulatainál megállapított felső korhatár.

A belügyminiszternek jogában áll egyes tiszteket, valamint a tiszti állomány egyes csoportjait, tisztek esetében legfeljebb kétszer 5 évi, tábornokok esetében egyszer 5 évi időtartamra a hivatásos szolgálatra megállapított felső korhatáron túl is visszatartani.

U. 2. Az Elnöki Tanács felhatalmazása alapján a Belügyminisztérium államvédelmi, rendőri, légoltalmi (csapatalakulatok kivételével), a büntetés-végrehajtási, tűzrendészeti szerveinél szolgálatot teljesítő tisztek rendfokozat szerinti felső korhatárát az alábbiakban határozom meg:

alhadnagy, hadnagy	35 év
főhadnagy	40 év
százados, őrnagy	45 év
alezredes	50 év
ezredes	55 év
vezérőrnagy és ennél magasabb rendfokozatú	60 év.

Ha a rendfokozat szerinti felső korhatár és az állománytábla is lehetőséget ad a magasabb rendfokozat elérésére, de a tiszttel magasabb rendfokozat elérésére nem alkalmas, soros előléptetésében mindaddig vissza lehet tartani, míg el nem érte rendfokozata felső korhatárát. Pl.: a hadnagyi rendfokozatba mindaddig visszatartható a tiszttel, míg el nem éri a hadnagyi rendfokozat felső korhatárát, a 35. évet,

Amennyiben a tiszttel eléri a rendfokozatára megállapított felső korhatárt, s különböző okok miatt magasabb rendfokozatba nem alkalmas, dönteni kell a tiszttel további belügyi szolgálatban való meghagyásáról, vagy a rendfokozatára megállapított felső korhatár meghosszabbításáról.

A rendfokozatra megállapított felső korhatár meghosszabbításának jogát magamnak tartom fenn. A felső korhatár meghosszabbítását az érintett tisztek is kérhetik.

Az egyes rendfokozatokban eltöltendő új szolgálati idő 1956. február 1-ével lép hatályba, s ettől az időtől kezdve lehet a soros előléptetéseket az új várakozási idő szerint fokozatosan fogantatítani.

A régi és az új várakozási idő különbségét a következő új rendfokozat várakozási idejébe beszámítani nem lehet. Pl.: egy rendőrfőhadnagy régi várakozási idő szerint (6 év) 5 évet eltöltött és az

új szolgálati idő értelmében sorosan előlép századossá, mert az új várakozási idő a főhadnagynál 3 év. Az illető tiszt a jelen esetben 2 évvel több időt töltött a főhadnagyi rendfokozatban, mint amennyi időt az új várakozási idő meghatároz. Ezt az időt, jelen esetben a 2 évet a századosi várakozási időnél beszámítani nem szabad. A többi rendfokozatoknál is a fentiekhez hasonlóan kell eljárni.

II. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM TISZTI ÁLLOMÁNYÁNAK KINEVEZÉSE, ELŐLÉPTETÉSE ÉS LEFOKOZÁSA

H. 7. Az egyes tiszti rendfokozatokba való kinevezés feltételei a következők:

a) alhadnagyi rendfokozatba kinevezhetők:

- azok, akik egy évig terjedő időtartamú tiszti iskolát végeztek,
- azok az általában középiskolai végzettséggel rendelkező tiszthelyettesek, akik szolgálatukat eredményesen látták el és az előírt tiszti vizsgákat sikerrel letették;

b) hadnagyi rendfokozatba kinevezhetők:

- azok, akik egy évtől két évig terjedő időtartamú tiszti iskolát végeztek,
- azok, akik valamely egyetemen, vagy főiskolán oklevelet szereztek.

A belügyminiszter rendkívül indokolt esetben a felsorolt feltételektől eltérő esetekben is nevezhet ki tiszteket.

H. 8. Az első tiszti rendfokozat adományozásának joga békében alhadnagytól alezredesig bezárólag a belügyminisztert illeti meg.

Háborúban az első tiszti rendfokozat adományozására a belügyminiszter helyettesei is jogosultak.

Ezredesi rendfokozatba békében — a belügyminiszter előterjesztésére — a Minisztertanács, háborúban a belügyminiszter nevez ki.

Tábornoki rendfokozatba békében és háborúban — a belügyminiszter javaslatára, a Minisztertanács előterjesztésére — a Népköztársaság Elnöki Tanácsa nevez ki.

H. 9. A tiszti rendfokozatba való előléptetés békében és háborúban lehet

soronkövetkező és
soronkívüli.

H. 10. A tiszti rendfokozatba való soronkövetkező előléptetésre az előbbi rendfokozatban megállapított szolgálati idő letelte után a tiszt jó minősítés esetén kerülhet sor akkor, ha az új rendfokozat megfelel az illető szervezetszerű beosztására megállapított rendfokozatnak.

Az egyes rendfokozatoknál a megállapított szolgálati idő letöltése egymagában a soronkövetkező rendfokozatba történő előléptetésre nem jogosít. A belügyminiszternek joga van a soros előléptetést mindaddig visszatartani, míg a tiszt a munkájában és magatartásában lévő fogyatékokat ki nem javította.

A tiszti rendfokozatban való soronkövetkező előléptetés joga a belügyminisztert illeti meg. A belügyminiszter ezt a jogát átruházhatja az alezredesi rendfokozat kivételével a miniszterhelyettesekre, a Személyzeti Főosztály vezetőjére, testületenként a Határőrség és Belső Karhatalom parancsnokára, az Országos Rendőrkapitányság vezetőjére, a légőltalom országos parancsnokára, a büntetésvégrehajtás országos parancsnokára, valamint az állami tűzoltóság országos parancsnokára.

(Továbbiakban a miniszterhelyettesekre és az országos parancsnokokra.)

Alezredesi rendfokozatot bármely testületnél csak a belügyminiszter adományozhat.

Az egyes rendfokozatokban eltöltendő szolgálati idő a Belügyminisztérium összes szerveinél békében a következő:

alhadnagy	2 év
hadnagy	3 év
főhadnagy	3 év
százados	4 év
őrnagy	5 év
alezredes	6 év

Az ezredesi és tábornoki rendfokokozatokban eltöltendő szolgálat időtartama sem békében, sem háborúban nincs meghatározva.

U. 3. Ha a szolgálatot teljesítő tiszteknél az egyes rendfokokozatokra megállapított várakozási idő lejárt és jó munkájuk alapján magasabb rendfokokozat elérésére érdemesek, az előléptetési javaslat megtételére jogosult előljáró köteles megfelelő indokolással az előléptetési javaslatot az illetékeseknek felterjeszteni.

A vezető a hozzá beosztott tisztek általános minősítésén és előléptetésre való érdemességén kívül gondosan vegye tekintetbe:

- a) hogy a javasolt rendfokokozat nem lehet magasabb, mint amilyen az állománytábla szerint az illetőt jelenlegi beosztásában megilleti,
- b) amennyiben a tiszte az állománytáblázatban meghatározott rendfokokozatnál képessége, rátermettsége és szakmai képzettsége alapján magasabb rendfokokozattal járó magasabb beosztás betöltésére alkalmas, tegyen konkrét felterjesztést, illetve javaslatot arra, hogy saját szervénél milyen magasabb beosztásba javasolja.

Mindezek figyelembevételével az előljáró vezető, amennyiben a várakozási idő lejárt, javaslatban köteles pozitív, vagy negatív formában határozottan állást foglalni.

Ha a tiszte várakozási ideje lejárt, de munkája alapján magasabb rendfokokozatba való előléptetésre nem alkalmas, akkor erről a vezető az arra illetékeseknek köteles jelentést felterjeszteni, amelyben megindokolja, hogy az illető tiszte előléptetését miért nem javasolja. Egyben a vezető közölje a tiszttel, hogy milyen indokok alapján nem javasolja magasabb rendfokokozatba való előléptetésre.

H. 11. Háború idején a Belügyminisztérium tiszti állományába tartozó és a hadműveletekben közvetlenül résztvevő tiszteknek, valamint azoknak a tiszteknek, akiknek a beosztása szükségessé teszi, az egyes rendfokozatokban eltöltendő szolgálati ideje a következő:

alhadnagy	6 hónap
hadnagy	6 hónap
főhadnagy	8 hónap
százados	8 hónap
őrnagy	1 év
alezredes	1 év

Háború idején a hadműveletekben közvetlen részt nem vevő tiszt tiszti rendfokozatában eltöltendő várakozási ideje megegyezik a békében eltöltendő várakozási idővel.

U. 4. Azon tiszti beosztásokat, amelyek nem hadműveleti területre vonatkoznak, azonban a hadműveletekben közvetlen résztvevő tisztekével azonos elbírálás alá esnek, külön utasításban határozom meg.

H. 12. A Belügyminisztérium tiszti iskoláinak tanulmányi törzsébe beosztott kiváló oktatói munkát végző tiszteket a beosztásukra megállapított rendfokozatnál eggyel magasabb rendfokozatba is elő lehet léptetni.

H. 13. A Néphadsereg hivatásos és tartalékos állományából a Belügyminisztérium szolgálatába átvett tisztek rendfokozatukat megtartják és a soronkövetkező előléptetésük a Néphadseregnél rendfokozatukban eltöltött szolgálati idejük fegyelembevételével történik.

H. 14. A belügyminiszter az egyes rendfokozatokra megállapított szolgálati idő letelte előtt soronkívül magasabb rendfokozatba léptetheti elő a Magyar Népköztársaság érdekében, a szolgálat ellátásában kiváló eredményeket elért tiszteket. A belügyminiszter ezt a jogát a miniszterhelyettesekre és az országos parancsnokokra átruházhatja.

H. 15. A belügyminiszternek joga van békében tiszteket alezredestől hadnagyig fegyelmi fenyítésből egy rendfokozattal visszavetni, alhadnagyot pedig a tiszti rendfokozattól megfosztani (lefokozni).

Ezredeseknek és tábornokoknak egy rendfokozattal való visszavetése csak a Minisztertanács, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa határozatával történhet.

Tiszteket hadnagy és ennél magasabb rendfokozattól megfosztani (lefokozni) csak bírósági ítélet alapján lehet.

H. 16. Háború idején tisztek egy rendfokozattal való visszavetésére a következők jogosultak:

— ezredesnél és attól lefelé, alhadnagynál pedig a tiszti rendfokozattól való megfosztásra (lefokozásra) a belügyminiszter,

— őrnagynál és attól lefelé a belügyminiszterhelyettesek, — főhadnagynál és attól lefelé az országos parancsnokok.

III. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM TISZTJEINEK BEOSZTÁSA, ÁTHELYEZÉSE ÉS ÁTMINŐSÍTÉSE

H. 17. A Belügyminisztérium fegyveres és rendészeti szerveinél rendszeresített beosztások betöltése meghatározott rendfokozatot kíván meg.

Az egyes beosztásokra vonatkozó rendfokozatot a belügyminiszter állományábrázolásban határozza meg.

H. 18. A Belügyminisztérium fegyveres és rendészeti szerveinél rendszeresített beosztásokba a kinevezés jogát:

a) a Határőrség és Belső Karhatalom parancsnoka és az Országos Rendőrkapitányság vezetője tekintetében a Népköztársaság Elnöki Tanácsa,

b) az egyéb tiszti beosztások tekintetében a belügyminiszter gyakorolja.

A belügyminiszter ezt a jogát átruházhatja a miniszterhelyettesekre és az országos parancsnokokra, a B. M. központi főosztályok és önálló osztályok, valamint a megyei főosztályok vezetőire.

H. 19. A belügyminiszter, a belügyminiszter helyettesek és az országos parancsnokok a szolgálat ellátása terén elért eredmények és képességek alapján tiszteket magasabb beosztásba nevezhetnek ki.

A Határórség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom csapatalakulatainál a magasabb beosztásba helyezés — fokozatosan, megfelelő minősítés alapján — a belügyminiszter által megállapított szolgálati idő letöltése után történik. Az egyes alapvető beosztásokban a következő szolgálati idő letöltését kell irányadónak tekinteni.

Szakaszparancsnoki beosztásban	3 év
század (HŐR. órs) politikai h.	2 év
század (HŐR. órs) parancsnoki beo.	3 év
zászlóaljparancsnok helyettesi beosztásban	2 év
zászlóaljparancsnoki és pol. h. beosztásban	3 év
ezred (kerület) törzsfőnöki beosztásban	2 év
ezred (kerület) parancsnok h. beosztásban	2 év

Háborúban az egyes beosztásokban eltöltendő szolgálati idő nincs meghatározva.

H. 20. A Határórség és Belső Karhatalomnál katonai akadémiát és ennek megfelelő iskolát végzett tiszteket magasabb katonai képesítést megkívánó beosztásba kell helyezni.

Magasabb katonai képesítést megkívánó beosztásokat a belügyminiszter határozza meg.

U. 5. A Határórség és Belső Karhatalomnál az alábbi beosztások betöltéséhez szükséges magasabb katonai képesítés:

a) HŐR.-nél: HŐR.—BK. parancsnok helyettese, HŐR.—BK. parancsnokság törzsfőnöke és helyettese, politikai csoportfőnök és helyettese, osztályvezetők, kerület pk., kerület pk. helyettes, kerület pol. helyettes.

b) BK.-nál: Hadosztályparancsnok, Ho. pk. helyettes, Ho. törzsfőnök, Ho. pk. pol. helyettes, ezred pk., zlj. parancsnok.

U. 6. Valamely vezető beosztás megüresedése esetén a feladatokat a szervezetszerű helyettes, vagy azok

ellátásával ideiglenesen megbízott tiszt látja el. Az ideiglenes megbízás állományparanccsal történik.

Az ideiglenes megbízás — ha a beosztás véglegesen megüresedett — 6 hónapi időtartamot nem haladhat meg, ezen idő alatt gondoskodni kell a beosztás végleges betöltéséről.

Az ideiglenes megbízás esetén — évi rendes szabadság kivételével — ha az egy hónapnál hosszabb idejű, a betöltött beosztásra megállapított illetmény jár. Ez azonban nem lehet kevesebb, mint amennyi eredeti beosztása szerint a helyettesítéssel megbízott tisztet megilleti.

H. 21. Tisztek és tábornokok szolgálati (állomás) hely megváltoztatásával járó, azonos beosztásba való áthelyezése évente legfeljebb egyszer — csapatalakulatoknál a kiképzési év befejezése után — történhet. Többszöri áthelyezést csak a belügyminiszter engedélyezhet.

H. 22. A Minisztertanács határozata alapján a belügyminiszter parancsára tiszteket és tábornokokat — belügyi szolgálatban való meghagyásuk mellett — meghatározott feladatok elvégzésére át lehet helyezni más minisztériumokba, hivatalokba, szervezetekhez és intézményekhez. Az áthelyezett tisztek és tábornokok nem terhelik a Belügyminisztérium létszámát.

A más minisztériumoknak, szerveknek átadott tiszteket és tábornokokat a minisztériumon, szerveken belül más munkakörbe áthelyezni a belügyminiszter engedélyével lehet.

A más minisztériumoknak, szerveknek átadott tisztek és tábornokok fizetésüket az adott minisztériumtól, szervektől kapják, ez azonban nem lehet kevesebb az áthelyezésük előtt a Belügyminisztérium állományában kapott illetményüknél.

Egyenruha és egyéb ruházati ellátásukat — a Belügyminisztérium tisztjeit megillető mértékben — a Belügyminisztériumtól kapják.

Előléptetésük, kitüntetésük az őket foglalkoztató miniszter (hivatalvezető stb.) előterjesztésére a tisztek részére meghatározott módon, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának, illetőleg a Minisztertanácsnak határozata, továbbá

a belügyminiszter parancsa alapján történik. Egyebekben a Belügyminisztérium tisztjeinek jogait élvezik (szabadság, üdülők igénybevétele, nyugdíj stb.).

U. 7. A más szervhez áthelyezett tisztek a katonai fegyelem hatálya alatt állnak és velük szemben súlyosabb fegyelemsértés — fogdával való fenytést, fegyelmi úton való elbocsátást, katonai ügyészségre való átadást maga után vonó cselekmények elkövetése — esetén fegyelmi jogkört a belügyminiszter és helyettese a munkahelyük szerint illetékes miniszterrel (szerv vezetőjével) egyetértésben, egyéb esetekben a fegyelmi jogkört a munkahelye szerint illetékes miniszter (szerv vezetője) gyakorolja.

H. 23. A belügyminiszternek joga van arra, hogy szolgálati érdekből tiszteket a Belügyminisztériumhoz tartozó egyik szervtől — a másik szervhez átminősítsen.

Az átminősítésnek büntető jellege nem lehet.

U. 8. A Belügyminisztérium egyik szervétől a másik szervéhez való átminősítésre a miniszteren kívül — a „Hatásköri Listá”-ban meghatározott feltételek szerint — a miniszterhelyettesek is jogosultak.

U. 9. A Belügyminisztériumhoz egyes szervein belül meghatározott feladat elvégzésére legfeljebb 6 hónapi időtartamra lehet a tiszteket vezényelni.

A vezénylési jog a belügyminisztert és a hatáskörükbe tartozó káderekre vonatkozóan a miniszterhelyetteseket, az országos parancsnokokat és azokat a főosztályvezetőket illeti meg, akik az ország egész területére kiterjedő közvetlen alárendelt egységekkel rendelkeznek.

A Belügyminisztérium megyei főosztályainak területén a vezénylési jogot a főosztályvezető gyakorolja.

A vezénylés során a vezényelt tiszt az eredeti szolgálati helyének állományát terheli, illetményét és egyéb anyagi járandóságait is ott kell biztosítani. A vezényelt tiszt szolgálati előljárója az a vezető, ahová vezényelték és felette fegyelmi jogkörrel rendelkezik. Három hónapnál hosszabb idejű vezénylés befejezése után a vezényelt tiszt-

ről minősítést kell készíteni és azt meg kell küldeni annak a szervnek a vezetőjének, ahová állományilag tartozik.

Súlyosabb fegyelemsértés esetén a vezényelt tiszt eredeti beosztása szerint illetékes vezető véleményét is ki kell kérni.

A szolgálati hely megváltoztatásával járó vezénylés esetén vezénylési díjat kell folyósítani.

A vezénylés pénzügyi rendelkezéseit külön utasításban szabályozom.

IV. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM TISZTI ÁLLOMÁNYÁNAK MINŐSÍTÉSE

H. 24. A Belügyminisztérium tisztjeit és tábornokait szolgálati, politikai fejlődésük alapján két évenként egy alkalommal minősíteni kell.

A minősítés részletes szabályait a belügyminiszter állapítja meg.

U. 10. A minősítés részletes szabályait a miniszterhelyettesének 1955. évi 33—138/1955—2. számú Utasítása tartalmazza.

V. FEJEZET

SZABADSÁG

H. 25. A tiszti állomány részére a következő szabadságok adhatók:

- a) évi rendes szabadság,
- b) rendkívüli fizetett szabadság,
- c) egészségügyi szabadság,
- d) illetmény nélküli szabadság.

U. 11. Az 1954. évi 1. sz. Utasításom a jelen Határozat rendelkezési szerint módosul.

H. 26. Az évi rendes szabadság: alapszabadságból,
szolgálati idő után járó szabadságból és a beosztás után járó szabadságból áll.

A Belügyminisztérium tisztjeinek évi rendes szabadsága:

a) alapszabadság 10 nap

b) szolgálati idő után járó szabadság:

6 hótól 3 évi szolgálati idő esetén	5 nap
3 évtől 5 évi szolgálati idő esetén	7 nap
5 évtől 10 évi szolgálati idő esetén	8 nap
10 évtől 15 évi szolgálati idő esetén	9 nap
15 évtől 20 évi szolgálati idő esetén	10 nap
20 évtől 25 évi szolgálati idő esetén	12 nap
25 évnél hosszabb szolgálati idő esetén	14 nap

c) beosztás után járó szabadság:

1—3. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	17 nap
4—6. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	15 nap
7—10. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	14 nap
11—15. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	13 nap
16—20. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	12 nap
21—25. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	10 nap
26—30. beo. ill. csop.-ba tart. személyeknél	8 nap

Az évi rendes szabadság napjait az a), b), c) pontok megfelelő értékeinek összeadása adja meg.

A szabadságidőt naptári napok szerint kell megállapítani. Az évi rendes szabadságot a szolgálat és az egyén érdekeinek figyelembevételével általában egyszerre, indokolt esetben legfeljebb két részletben kell kivenni. Az évi rendes szabadságot egész évre szóló előre meghatározott szabadságolási terv szerint kell igénybevenni. A tiszteknek járó szabadságot a következő évre átvinni nem szabad.

U. 12. Szolgálati idő alatt — a szabadságidő megállapításánál — a korpótlék szempontjából figyelembevett szolgálati időt kell érteni.

H. 27. Rendkívüli fizetett szabadság kivételes esetekben (családi esemény, átköltözés, miniszteri jutalmul, kiváló munkáért stb.) engedélyezhető.

Rendkívüli fizetett szabadság időtartama legfeljebb 7 napig terjedhet. A rendkívüli fizetett szabadság az évi rendszeres szabadságba nem számítható be, az egy évben kiadott rendszeres és rendkívüli szabadság azonban a 45 napot nem haladhatja meg.

H. 28. Egészségügyi szabadság engedélyezhető az egészségügyi felülvizsgáló bizottság javaslatára akkor, ha a tiszt betegség következtében kórházi, vagy gyógyintézeti ápolásra nem szorul, de munkaeereje teljes visszanyeréséhez hosszabb, vagy rövidebb pihenésre van szüksége.

Az egészségügyi szabadság évente legfeljebb összesen 4 hónapi időtartamig tarthat. Az egészségügyi szabadság letelte után a tisztet az illetékes egészségügyi felülvizsgáló bizottság elé kell utalni a további szolgálatra való alkalmasság megállapítása végett. Amennyiben az egészségügyi felülvizsgáló bizottság úgy dönt, hogy a tiszt szolgálatképessége nem állt helyre, részére ideiglenes rokkantsági járadékot kell folyósítani.

U. 13. A hivatásos tábornokok és tisztek egészségügyi szabadsága egy évben összesen nem haladhatja meg a 4 hónapot.

Egészségügyi szabadság csak B. M. orvosi javaslat, vagy B. M. Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság döntése alapján engedélyezhető.

Egészségügyi szabadságot javasolhatnak:

14 napig a szolgálati hely szerint illetékes orvos, 30 napig B. M. gyógyintézet osztályvezető orvosi, budapesti és megyei főosztályok, valamint országos parancsnokságok vezető orvosai, 30 napon túl az illetékes I. fokú Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság.

Az egészségügyi szabadság engedélyezési joga a Hatásköri Listában kinevezési és elbocsátási jogkörrel megbízott vezetőket illeti meg.

Ideiglenes rokkantsági járadék. (Csökkentett illetmény.)

A tiszt betegség, vagy egészségügyi szabadság 4. hónapjáig bezárólag betegsége előtti közvetlen beosztása szerinti illetményre jogosult. A 4. hónap elteltével, amennyiben további gyógykezelésre, vagy egészségügyi szabadságra szorul, részére

ideiglenes rokkantsági járadékot (csökkentett illetményt) kell folyósítani.

Az ideiglenes rokkantsági járadék (csökkentett illetmény) összege a szolgálati nyugdíj megállapításának alapjául szolgáló illetmény 75%-a.

Az ideiglenes rokkantsági járadék (csökkentett illetmény) összesen legfeljebb 1 év, gümőkóros megbetegedés esetén legfeljebb 2 év tartamára folyósítható. Ezen idő alatt az ideiglenes rokkantsági járadékost az illetékes Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság negyedévenként felülvizsgálja annak megállapítása céljából, hogy szolgálatképessége helyreállt-e.

Ha a felülvizsgálatok során megállapítható, hogy az ideiglenes rokkantsági járadékos szolgálatképessége az 1, illetve gümőkóros megbetegedés esetén 2 éven belül helyreállni nem fog, az I. fokú Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság őt az illetékes Munkaképességcsökkenést Véleményező Orvosi Bizottság elé utalja.

Ha a Munkaképességcsökkenést Véleményező Orvosi Bizottság véleménye szerint az ideiglenes rokkantsági járadékos munkaképességének

a) $\frac{2}{3}$ -ad részét nem veszítette ugyan el, de a B. M. Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság az illető tisztet B. M. szolgálatra alkalmatlannak nyilvánítja, a tisztet le kell szerelni, s egyúttal a B. M. illetékes szerveinek gondoskodniuk kell képességeinek és egészségügyi állapotának megfelelő munkakörbe való helyezéséről;

b) legalább $\frac{2}{3}$ -ad részét elvesztette, részére rokkantsági nyugdíjat kell megállapítani.

A belügyi szolgálatra való alkalmasság megállapítása végett az Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság elé lehet utalni azt a tisztet is, aki több egymásután következő éven át — bár évenként 4 hónapnál kevesebb ideig — több hónapig gyógyintézetben, vagy egészségügyi szabadságon volt.

A nyugdíjra nem jogosult és elbocsátott tisztnek végkielégítést (egyszeri segélyt) lehet folyósítani a Minisztertanács 1955. évi 6029. számú Határozata alapján. Ez a segély (végkielégítés) nem érinti a felülvizgált és elbocsátott tiszt bal-

eseti járadékra, vagy táppénzre való jogosultságát. Az elbocsátott jogosult az SZTK által nyújtott minden szolgáltatásra és hivatásos szolgálatban eltelt idejét minden vonatkozásban munkaviszonyban eltöltött időnek kell számítani. (Elnöki Tanács 1954. évi 28. tvr.)

A tiszt felülvizsgálása után a B. M. Egészségügyi Felülvizsgáló Bizottság a felülvizsgálat eredményét tartalmazó táblázatot a felülvizsgált tiszt vezetőjének küldi meg, aki közli a tiszttel az orvosi bizottság döntését a belügyi szolgálatra való alkalmasságot illetően. A minősített (felülvizsgált) tiszt a felülvizsgálati táblázatba nem tekinthet bele.

A tisztnek jogában áll ügyével kapcsolatban a Személyzeti Főosztályon személyes meghallgatást kérni.

A vezető, illetve a parancsnok a felülvizsgálati táblázatot véleményezésével együtt felterjeszti a Személyzeti Főosztályra. Ugyanakkor a végkielégítésre (egyszeri segélyre) tegyen részletesen indokolt javaslatot.

H. 29. Illetmény nélküli szabadságot indokolt esetben 3 hónapot meghaladó mértékben a belügyminiszter és helyettesei engedélyezhetnek. A belügyminiszter 3 hónapot meg nem haladó illetmény nélküli szabadság engedélyezésének jogát a Személyzeti Főosztály vezetőjére átruházhatja.

U. 14. Az 1, illetve 2 hónapot meg nem haladó illetmény nélküli szabadság engedélyezési joga megilleti: az országos parancsnokokat, főosztály- és önálló osztályvezetőket.

H. 30. A tiszti iskolákon tanuló tiszteknek az oktatási idő befejezésével 30 nap szabadság jár.

U. 15. Az oktatási idő befejezése után, a tiszti iskolán tanuló tiszteknek — előző beosztástól és rendfokozattól függetlenül — 30 nap évi rendes szabadság jár. Az egy évnél rövidebb tiszti tanfolyamok és iskolák hallgatóira ez a rendelkezés nem vonatkozik.

- H. 31. A hadiállapot kihirdetésekor valamennyi szabadságot — az egészségügyi szabadság kivételével — meg kell szakítani és a szabadságon lévő tisztek kötelesek a szolgálati helyükön haladéktalanul jelentkezni.

VI. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM TISZTI ÁLLOMÁNYÁNAK KÖTELESSÉGEI ÉS JOGAI

- H. 32. A Belügyminisztérium tisztjeinek kötelessége a párt-hoz, a Magyar Népköztársasághoz és a dolgozó néphez hű, önfeláldozó magatartás tanúsítása, a szolgálati esküben vállalt kötelességek és a szocialista törvényesség maradéktalan betartása, a politikai és szakmai ismereteknek állandó fejlesztése, a szocialista erkölcs példamutató betartása, az állami és hivatali titok megőrzése, valamint a parancsokban, utasításokban és szabályzatokban foglalt rendelkezések végrehajtása.
- H. 33. A tiszteknek joguk van a rendfokozat, a beosztás és a szolgálati idő alapján megállapított illetményre.
- H. 34. A tiszteknek a belügyminiszter által megállapított normák alapján ruházatra és felszerelésre van joguk.
- H. 35. A Belügyminisztérium tisztjei nyugállományba kerülhetnek, ha a Belügyminisztérium tiszti állományának szolgálati és rokkantsági nyugdíjáról szóló jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelnek.
- H. 36. A Belügyminisztérium tisztjeinek joguk van ingyenes orvosi és gyógyintézeti ellátásra.
A Belügyminisztérium egészségügyi szerveinek kötelessége a belügyi tiszteket rendszeres orvosi ellenőrzés alatt tartani.
- H. 37. A tiszti állományba tartozó nők munkafeltételeinek és anyaságának védelmére 1953. évi 25. sz. törvényerejű rendelettel módosított és kiegészített 1951. évi 7. sz. törvényerejű rendelet („Munka Törvénykönyv”) 9. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

- H. 38. a) A Néphadsereg és a Belügyminisztérium állományában eltöltött 10 évi, vagy ennél hosszabb szolgálati idővel rendelkező tisztek a Minisztertanács 1019/1953. (III. 24.) számú határozata értelmében jó minősítés esetén jogosultak a Magyar Népköztársaság érdemrendjeivel, illetve érdemérmeivel való kitüntetésre.
- b) A belügyminiszternek joga van a szolgálatot kiválóan ellátó és kiemelkedő teljesítményt nyújtó tiszteket szolgálati idejüktől függetlenül a Magyar Népköztársaság érdemrendjei és érdemérmeivel való kitüntetésre felterjeszteni.
- H. 39. A belügyminiszter meghatározott szolgálati idő eltelté, vagy a szolgálat ellátásában elért eredmények elismeréséül a tiszti állomány tagjai részére a Minisztertanács által engedélyezett kitüntető érmét adományozhat.
- H. 40. A tiszteknek joguk van arra, hogy szolgálati tevékenységüknek megfelelő egyetemek, főiskolák, szakiskolák levelező és esti tagozatán tanulmányokat folytassanak, a miniszter, vagy annak megbízottja engedélyével, egyéni elbírálás alapján.
- H. 41. A Belügyminisztérium állományába tartozó tábornokok és tisztek a tudományos és oktatói munka kivételével más kereső, vagy mellékfoglalkozást nem folytathatnak.
- U. 16. A tudományos és oktatói munkában való részvétel engedélyezési joga a minisztert, a miniszter-helyetteseket illeti meg.
- Az állami egészségügyi szolgálat keretében végzett gyógyító megelőző orvosi munka végzésének engedélyezésére is a tudományos és oktatói munkára vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.
- A tudományos és oktatói munkában való részvétel csak abban az esetben lehet engedélyezni, ha az a szakmai munka elvégzését nem akadályozza.
- Tudományos, vagy oktatói munkát külső szerveknél csak munkaidő után lehet végezni.

VII. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTERIUM TISZTI ÁLLOMÁNYÁNAK LEVÁLTÁSA, FELFÜGGESZTÉSE ÉS LESZERELÉSE

H. 42. A belügyminiszter, a belügyminiszter helyettesei, a Személyzeti Főosztály vezetője, valamint az országos parancsnokok tiszteket magasabb beosztásból alacsonyabb beosztásba a következő esetekben helyezhetnek át:

- a) átszervezés és létszámcsökkentés esetén,
- b) ha a minősítés szerint a tisztt csak kevésbé felelős munkakör betöltésére alkalmas,
- c) fegyelmi fenytésből,
- d) egészségügyi okok miatt, az illetékes egészségügyi felülvizsgáló bizottság javaslatára.

H. 43. A beosztásából leváltott tiszteket legfeljebb két hónap alatt új beosztás ellátásával kell megbízni. A jelen határozat 42. a), b), d) pontjaiban foglaltak miatt leváltott beosztottak új beosztásba való helyezésükig illetményüket családi pótlékkal együtt változatlan összegben kapják. A 42. c) pontja alapján leváltott tisztek leváltásuktól számított két héttig korábbi illetményük teljes összegét családi pótlékkal együtt, ezt követően az új beosztásba való helyezésükig összilletményük 75%-át és a családi pótlékat kapják.

H. 44. A belügyminiszter és annak helyettesei, az országos parancsnokok, központi és megyei főosztály- és önálló osztályvezetők beosztásából felfüggeszthetik azt a tisztt, akinek szolgálati helyétől való távoldtartása az általa elkövetett fegyelemsértő cselekmények súlyát, vagy természetét figyelembevéve szükséges.

A felfüggesztés legfeljebb 1 hónapig tarthat. A felfüggesztés időtartama alatt a törzs- és beosztási illetmény legfeljebb 50%-át vissza lehet tartani. A családi pótléket azonban változatlan összegben folyósítani kell. Amennyiben a fegyeimi eljárás során megállapítást nyert, hogy az eljárás megindításának alapjául szolgáló

okok nem állnak fenn, a tiszttel a fegyelmi eljárás megszüntetését közölni kell. Ebben az esetben a visszatartott illetményét folyósítani kell.

A felfüggesztés részletes szabályait a belügyminiszter Fegyelmi Szabályzatban határozza meg.

H. 45. A Belügyminisztérium tisztjeinek szolgálatból való le szerelése a következőképpen történhet:

- a) elbocsátás útján,
- b) tartalékállományba helyezés útján,
- c) nyugállományba való helyezés útján, ha a nyugdíj megállapításáról szóló jogszabályban meghatározott előfeltételek fennállnak.

U. 17. Ha a tiszt tartalékállományba helyezésekor elérte a nyugdíjjogosultságot, részére nyugdíjat is kell folyósítani, függetlenül attól, hogy a B. M. tartalékállományába került.

H. 46. A Belügyminisztérium tisztjei elbocsáthatók, illetve tartalékállományba helyezhetők:

- a) koruknál fogva, ha elérték a rendfokozatukra megállapított korhatárt;
- b) egészségügyi állapotuk miatt, a betegség kezdetétől számított 12 hónap (tbc. esetén 24 hónap) eltelte után, ha az illetékes egészségügyi felülvizsgáló bizottság véleménye szerint beosztásuk ellátására alkalmatlanok és más beosztásba helyezésük megfelelő betöltetlen hely hiánya miatt nem lehetséges;
- c) létszámcökkentés miatt;
- d) más minisztériumhoz, szervhez történő átadás miatt;
- e) ha beosztásukban nem felelnek meg;
- f) indokolt esetben saját kérelemre;
- g) a tiszti rendfokozat tekintélyét sértő cselekmény elkövetése miatt, a tiszti becsületbíróság javaslatára, fegyelmi határozat, vagy szabadságvesztés büntetést elrendelő jogerős bírói ítélet alapján, amennyiben a bíróság a büntetés végrehajtását nem függesztette fel.

U. 18. A határozat 45., 46. pontjaihoz:

Az elbocsátott tisztnek az elbocsátás tudomásul-

vételét aláírásával kell igazolnia az elbocsátási parancs kivonatán. Névre szóló elbocsátási okmány az elbocsátottak részére nem kerül kiadásra.

Ha az elbocsátott tiszt az elbocsátását sérelmesnek tartja, jogában áll felsőbb szervekhez panaszbeadvánnyal fordulni, de a leszerelést ettől függetlenül végre kell hajtani.

Az elbocsátás közlésével egyidejűleg az elbocsátott tisztet fel kell menteni szolgálatának további ellátása alól és be kell vonni szolgálati fegyverét, és a részére kiadott B. M. igazolványokat. Ezt követően biztosítani kell munkakörének, illetve az általa őrzött okmányoknak, anyagoknak előírás szerinti átadását.

Az elbocsátott tisztet — munkakörének átadása után — utasítani kell, hogy jelentkezék a szolgálati hely szerint illetékes pénzügyi szervnél „Munkavállalói igazolási lap” és „Társadalombiztosítási igazolvány” kiállítására. Ebből a célból a pénzügyi szerv részére szolgálati jegyen kell igazolni a leszerelő tiszt vezetőjének a leszerelés napját, valamint azt, hogy a leszerelő tiszt az év folyamán a rendes évi szabadságából hány napot vett igénybe.

Ezt követően a leszerelő tisztnek jelentkeznie kell a káderosztályon szolgálati igazolványának leadása, munkaviszonya megszüntetésének Személyi Igazolványába történő bejegyzése, valamint — munkakönyvbe történő bejegyzése helyett — „Szolgálati igazolás” átvétele végett, amely a belügyi szervek kötelékében eltöltött szolgálati időtartamát igazolja.

A szolgálati igazolvány bevonásakor az elbocsátott tiszttel — beosztásától függően — szolgálati titoktartási kötelezettségének tudomásulvételére vonatkozó nyilatkozatot kell aláíratni.

A személyi igazolványba a szolgálati viszony megszűnésére vonatkozó bejegyzés, valamint a „Szolgálati igazolás” aláírására az illetékes káderosztály vezetője, a B. M. központi szerveinél a Személyzeti Főosztály igazolvány csoportjának vezetője jogosult.

Ezek az igazolások csak akkor adhatók ki, ha az e célra szolgáló leszerelési lapon az illetékes szervek igazolták a fegyverzet, az előírt ruházati és felszerelési tárgyak, valamint a B. M. szolgálati igazolvány szabályszerű átadását, illetve bevonását.

- H. 47. A Belügyminisztérium tisztjeinek elbocsátására, nyugállományba helyezésére, illetve tartalékállományba helyezésére a belügyminiszter, a belügyminiszter helyettesei, a Személyzeti Főosztály vezetője és az országos parancsnokok jogosultak.

VIII. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTÉRIUM TARTALÉKOS TISZTI SZOLGÁLATA

- H. 48. A Belügyminisztériumnak
- Államvédelmi,
 - Határőrség és Belső Karhatalom,
 - Légoltalom
- szerveinél meghatározott tartalékos tiszti állománnyal kell rendelkeznie.
- H. 49. A Belügyminisztérium államvédelmi tartalékállományát alkotják azok a hivatásos tiszti szolgálatból tartalékállományba helyezett államvédelmi tisztek, akik alkalmasak háború idején államvédelmi feladatok ellátására.
- H. 50. A Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom tartalékos tiszti állománya összetevődik:
- a) a hivatásos állományból tartalékállományba helyezett tisztekből és tábornokokból,
 - b) azon sor- és továbbszolgáló tiszthelyettesekből, akik a tartalékos tiszti vizsgát letették és tényleges szolgálatuk leteltével alhadnagyi, vagy ennél magasabb rendfokozatot kapnak.

H. 51. A Belügyminisztérium tartalékállományában a tiszti és tábornoki rendfokozatokra megállapított felső korhatár a következő:

a) államvédelmi tartalékállománynál:

- tisztek 60 év,
- tábornokok 65 év.

b) A Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom tartalékállományának felső korhatára a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1955. évi 4. számú, a Néphadsereg tábornoki és tiszti állományának szolgálatáról szóló határozatának a Néphadsereg tisztjeire, illetőleg tábornokaira vonatkozó rendelkezései az irányadók.

U. 19. Kivonat a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1955. évi 4. számú határozatából:

„...A hivatásos, valamint tartalékos tábornoki, illetőleg tiszti állomány felső korhatára az általános hadkötelezettségről szóló törvény kibocsátásáig a következő:

Rendfokozat	Hiv. szolg. teljesítőknél	Tartalékosoknál		
		I.	II.	III.
Alhadnagy, hadnagy	30 év	40 év	50 év	55 év
Főhadnagy	35 év	45 év	55 év	60 év
Százados, őrnagy	40 év	50 év	55 év	60 év
Alezredes	45 év	50 év	55 év	60 év
Ezredes	50 év	55 év	—	60 év
Tábornok	60 év	60 év	—	65 év

H. 52. A Belügyminisztérium államvédelmi tartalékállomány nyilvántartását a Belügyminisztérium végzi a Honvédelmi Minisztériummal egyetértésben kidolgozott rendelkezések alapján.

A Határőrség és Belső Karhatalom, valamint a Légoltalom tartalékállományának nyilvántartása a Honvédelmi Minisztérium feladata.

H. 53. A Belügyminisztérium tartalékos tiszti állományának továbbképzési rendjét a belügyminiszter szabályozza.

A továbbképzés ideje alatt a behívott tartalékos tisztek élelmezését, ruházati és pénzbeli ellátását a Belügyi-

nisztérium biztosítja. A tartalékos tiszteket tartalékos kiképzésre való behívásuk előtti munkahelyükön — munkaviszonyukkal kapcsolatban — a Néphadsereg tartalékos tisztjeivel azonos jogok illetik meg.

- H. 54. A tartalékos tisztek — azon idő alatt, amíg tartalékállományban vannak — előléptethetők akkor, ha a rendfokozatukba történt kinevezés óta 2 évvel több időt töltöttek el, mint a hivatásos állományú tiszteknél ugyanabban a rendfokozatban eltöltendő szolgálati idő.
- H. 55. A tartalékos tisztek soronkövetkező rendfokozatukba való előléptetésükre:
- a) századosig bezárólag a belügyminiszter helyettesei,
 - b) alezredesig bezárólag a belügyminiszter jogosult,
 - c) ezredesi rendfokozatba való előléptetés a belügyminiszter előterjesztésére a Minisztertanács határozata alapján történik.
- H. 56. Tartalékos tiszteknek egy rendfokozattal való visszavetésére:
- a) alezredesnél és attól lefelé, alhadnagynál pedig a tartalékos tiszti rendfokozattól való megfosztásra (lefokozásra) a belügyminiszter,
 - b) századosnál és attól lefelé a belügyminiszter helyettesei jogosultak.
- H. 57. A tartalékos tiszteket hadnagyi és ennél magasabb tartalékos tiszti rendfokozattól megfosztani (lefokozni) csak bírósági ítélet alapján lehet.
Polgári bíróság által jogerősen elítélt tartalékos tiszteket alezredesig bezárólag indokolt esetben a belügyminiszter tartalékos tiszti rendfokozatuktól megfoszthatja (lefokozhatja).
- H. 58. Tartalékos ezredeknek és tábornokoknak egy rendfokozattal való visszavetése csak a Minisztertanács, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa határozata alapján történhet.
Polgári bíróság által jogerősen elítélt tartalékos ezredeknek és tábornokoknak a Minisztertanács, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa rendfokozatuktól megfoszthatja (lefokozhatja).

H. 59. Azon tartalékos állományú, illetve nyugállományú tiszteknek és tábornokoknak, akik a Magyar Néphadseregben és a Belügyminisztériumban összesen legalább 25 évi szolgálati idővel rendelkeznek, vagy ha nincs is 25 évi szolgálati idejük, de a Magyar Népköztársaság szolgálatában különleges érdemeket szereztek, a belügyminiszter esetenként engedélyezheti a rendszeresített egyenruha viselését.

A rendszeresített egyenruha viselésére jogosult tartalékállományú, illetve nyugállományú tisztek a vállapon megkülönböztető jelzést viselnek.

H. 60. A tartalékállományban, illetve nyugállományban lévő tisztek rendfokozatához hozzá kell tenni a „tartalékos“, illetve a „nyugállományú“ szót. (Pl. tartalékos százados, nyugállományú őrnagy.)

U. 20. A B. M. tartalékállományára vonatkozó rendelkezéseket külön utasításban fogom szabályozni.

IX. FEJEZET

VEGYES RENDELKEZÉSEK

H. 61. A Belügyminisztérium állományába tartozó tiszthelyettesek és irodai rendfokozatúak szolgálatával kapcsolatos rendelkezéseket a belügyminiszter — a jelen határozatban foglaltak figyelembevételével — miniszteri parancsban határozza meg.

H. 62. A jelen határozat végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik.

U. 21. A Határozat és jelen végrehajtási utasítással ellentétes összes korábbi rendelkezések, utasítások és parancsok hatályukat veszítik.

A Határozat és annak végrehajtási utasítása 1956. február 1-én lép életbe.

Budapest, 1956. február 1.

Dobi István s. k.,

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának
elnöke

Darabos Iván s. k.,

a Népköztársaság Elnöki Tanácsának
titkára

Felelős kiadó:
Belügyminisztérium Személyzeti Főosztály

16919/1 — Vörös Csillag Nyomda, Budapest. Felelős: Poroszka L.

ÁBTL - 4.2. - 33 - 482 /1956 /34

